

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Boligudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 10. marts 2011
Kontor: Procesretskontoret
Sagsnr.: 2011-740-0518
Dok.: STC41289

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 87 (Alm. del), som Folketingets Boligudvalg har stillet til justitsministeren den 11. februar 2011. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Thomas Jensen (S).

Lars Barfoed

/

Ole Hasselgaard

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 87 fra Folketingets Boligudvalg (Alm. del):

”Vil ministeren redegøre for, hvordan store dele af befolkningen skal komme til deres ret, når retshjælpsordningerne er utilstrækkelige, særligt for ejere af ideelle anparter i boliger med skimmelsvamp, som er uafhængige af medejerens medvirken, men må handle på egen hånd for at undgå sundhedsskade?”

Svar:

Justitsministeriet kan oplyse, at ejere af ideelle anparter i boliger med skimmelsvamp er omfattet af retsplejelovens almindelige regler om retshjælp og fri proces. Reglerne fik deres nuværende udformning ved lov nr. 554 af 24. juni 2005 om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love (Sagsomkostninger, retshjælp og fri proces), der trådte i kraft den 1. januar 2007. Loven bygger på Retsplejerådets betænkning nr. 1436/2004 om adgang til domstolene.

Enhver har således ret til helt grundlæggende (og gratis) mundtlig rådgivning (*retshjælp*) om juridiske spørgsmål af betydning for en tvist og om de praktiske og økonomiske muligheder for at gå videre med en sag (trin 1). Rådgivningen ydes af advokatvagter og retshjælpsinstitutioner.

Retshjælpssøgende, som opfylder de økonomiske betingelser for at få fri proces, har endvidere ret til delvis vederlagsfri retshjælp i form af rådgivning og udfærdigelse af enkelte skriftlige henvendelser, herunder ansøgning om fri proces mv. (trin 2). Vederlaget til advokater for retshjælp på trin 2 udgør 950 kr. (inkl. moms) i 2011. Heraf betaler staten 75 pct., mens den retshjælpssøgende betaler resten, dog således at hele vederlaget for retshjælp til at søge om fri proces betales af staten.

Når der foreligger en tvist, og der skønnes at være udsigt til, at sagen ved yderligere bistand fra en advokat vil kunne afsluttes forligsmæssigt, har den retshjælpssøgende endvidere ret til delvis vederlagsfri retshjælp ved advokat (trin 3). Vederlaget til advokater for retshjælp på trin 3 udgør 2.170 kr. (inkl. moms) i 2011. Heraf betaler staten og den retshjælpssøgende hver halvdelen.

Der kan dog som udgangspunkt ikke ydes tilskud fra staten til retshjælp på trin 2 og 3, hvis det på forhånd er klart, at sagen ikke kan afsluttes inden for de beløbsmæssige rammer på henholdsvis 950 kr. og 2.170 kr.

Endvidere omfatter tilskud fra statskassen til retshjælp på trin 2 og 3 alene vederlag, der ikke er dækket af en retshjælpsforsikring eller anden form for forsikring.

Fri proces er udtryk for, at det offentlige dækker en persons udgifter til at føre en civil retssag. Formålet er at sikre den enkelte borgers adgang til domstolene ved at give personer med mindre gode økonomiske forhold mulighed for at føre retssag ved domstolene på linje med personer med bedre økonomiske forhold.

Fri proces gives til personer, der opfylder nogle nærmere angivne økonomiske kriterier, hvis den pågældende skønnes at have en rimelig grund til at føre proces, jf. retsplejelovens §§ 325 og 328 og bekendtgørelse nr. 1428 af 14. december 2010 om fri proces. Fri proces kan bl.a. medføre beskikkelse af en advokat til at udføre retssagen mod vederlag af statskassen og fritagelse for at erstatte modparten sagens omkostninger, jf. retsplejelovens § 331, stk. 1.

Når særlige grunde taler for det, kan en person få fri proces, selvom de almindelige betingelser i retsplejelovens §§ 325 og 328 ikke er opfyldt. Dette gælder navnlig i sager, som er af principiel karakter eller af almindelig offentlig interesse, eller som har væsentlig betydning for ansøgerens sociale eller erhvervsmæssige situation, jf. retsplejelovens § 329.

Justitsministeriet kan endvidere oplyse, at der som hovedregel ikke kan bevilliges fri proces til personer, der har en forsikring, som dækker omkostningerne ved en konkret retssag. Inden der ansøges om fri proces, skal forsikringsselskabet anmodes om tilsagn om forsikringsdækning. Afslår forsikringsselskabet at yde forsikringsdækning, kan der ansøges om fri proces.

Det er Civilstyrelsen, der behandler ansøgninger om fri proces efter retsplejelovens §§ 328 og 329.

Justitsministeriet kan herudover oplyse, at Retsplejerådet for tiden arbejder med at vurdere, om intentionerne med lovændring nr. 554 af 24. juni 2005 er opfyldt. Der henvises herom til Justitsministeriets samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 83 af 11. februar 2011 fra Folketingets Boligudvalg (Alm. del).

Jeg finder det fortsat rigtigst at afvente Retsplejerådets vurdering, før der tages stilling til spørgsmålet om, hvorvidt intentionerne med lovændringen er opfyldt.